

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Управління ресурсами
підприємства**

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Викладач	ПАХОТА Наталія Вікторівна Кандидат економічних наук, доцент	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ПАХОТА Наталія Вікторівна	
E-mail	tatkanvo@ukr.net	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38093-247-23-49	
Консультації	Кожний понеділок з 10.00год до 10.30год за <u>ZOOM посиланням</u>	
Офіційна назва освітньої програми	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	3/6	
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 години/ 20 годин Практичні заняття – 4 годин/ 4 години	
Форма контролю	Залік	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	
Мета вивчення дисципліни	Полягає у формуванні комплексу знань і вмінь з теорії та методології ефективного управління ресурсами підприємства з метою забезпечення його конкурентоспроможності за сучасних умов діяльності.	
Загальні компетентності	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	

	ЗК02.Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
Програмні результати навчання	РН02. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними положеннями та інструментарієм у сфері менеджменту ресурсів підприємства; набуття навичок щодо визначення якісного рівня та кількісного обсягу ресурсного забезпечення діяльності підприємства; формування умінь щодо оцінки ефективності менеджменту ресурсів у ретроспективному та перспективному аспектах діяльності підприємства; розвиток у здобувачів вищої освіти здібностей щодо розробки та реалізації управлінських рішень, які пов'язані із ресурсним забезпеченням стратегічного розвитку підприємства.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «Управління ресурсами підприємства»

Тема 1. Ресурси підприємства: визначення, класифікація та ідентифікація

Трансформація сутності та змістовного наповнення ресурсів в економічній теорії. Еволюція та ідентифікація поняття «ресурси» в економічній теорії. Взаємовплив марксистської, класичної, неокласичної економічних теорій на сучасне тлумачення ресурсів. Характеристика основних факторів виробництва в сучасній економічній теорії. Теорія якісної неоднорідності ресурсів. Ресурсна концепція в стратегічному менеджменті. Місце, роль і новизна ресурсної концепції в теорії стратегічного управління. Інтелектуальні коріння ресурсної концепції. Основні терміни ресурсної концепції стратегічного менеджменту. Систематизація ресурсів підприємства. Характеристика ресурсів підприємства за наступними класифікаційними ознаками: за участю в процесі виробництва; за економічним змістом; за роллю в діяльності підприємства; за можливістю відображення; за специфікою формування цінності; за існуванням у часі; за можливістю відтворення; за джерелами формування, за характером організації та регулювання. Характеристика ресурсів як об'єкту управління. Взаємозв'язок понять «ресурс», «резерв», «запас». Розкриття логіки співвідношення ресурсів та факторів виробництва. Ознаки ресурсів як об'єкту управління.

Тема 2. Класифікація та джерела формування ресурсів

Необхідність застосування менеджменту знань. Підходи до формування системи менеджменту знань. Знання та організаційна пам'ять в системі менеджменту знань. Стратегія знань організації. Заходи щодо реалізації менеджменту знань організації.

Тема 3. Управління технічними ресурсами підприємства

Поняття та основні характеристики технічних ресурсів підприємства. Теоретичні основи системи управління технічними ресурсами підприємства. Методичні підходи до оцінки технічних

ресурсів. Управління технічними ресурсами, як основа підвищення ефективності функціонування промислових підприємств.

Тема 4. Управління матеріальними ресурсами підприємства

Поняття та основні характеристики матеріальних ресурсів підприємства. Характеристика системи управління матеріальними ресурсами підприємства. Методико-аналітичне забезпечення процесів управління матеріальними ресурсами.

Тема 5. Управління трудовими ресурсами підприємства

Сутність системи управління трудовими ресурсами підприємства. Системи показників оцінки трудових ресурсів підприємства. Управління мотивацією праці на підприємстві. Організація роботи кадрової служби підприємства.

Тема 6. Управління організаційними ресурсами підприємства

Поняття організаційної системи, організаційних ресурсів та організаційних резервів підприємства. Показники стану та розвитку організаційної системи і її елементів. Оцінка економічної ефективності заходів по реалізації організаційних резервів.

Тема 7. Особливості управління інформаційними ресурсами

Інформаційні ресурси як об'єкт економічного управління. Організація управління інформаційними ресурсами. Ефективність управління інформаційними ресурсами в системі менеджменту вартості підприємства.

Тема 8. Управління ресурсозбереженням

Основи стратегії ресурсозбереження. Система показників ресурсоемкості товарів та виробництва. Постановка проблеми управління ресурсним обміном. Характеристика циклу ресурсного обміну.

Тема 9. Управління фінансовими ресурсами підприємства

Механізм управління фінансовим капіталом. Вартість і структура фінансового капіталу. Методичні аспекти оцінки вартості фінансового капіталу. Визначення оптимальної структури фінансового капіталу. Показники оцінки результативності формування і використання фінансового капіталу.

Тема 10. Управління інвестиціями підприємства

Сутність і форми інвестицій, поняття інвестиційної діяльності. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності. Інвестиційний прибуток і його формування. Сутність і функції управління інвестиціями підприємства. Інвестиційна політика підприємства. Інвестиційна привабливість підприємства. Інвестиційна стратегія і її формування. Управління реальними інвестиціями. Управління фінансовими інвестиціями. Управління іноземними інвестиціями.

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Ресурси підприємства: визначення, класифікація та ідентифікація

Практична робота №2. Класифікація та джерела формування ресурсів

Практична робота №3. Управління технічними ресурсами підприємства

Практична робота №4. Управління матеріальними ресурсами підприємства

Практична робота №5. Управління трудовими ресурсами підприємства
Практична робота №6. Управління організаційними ресурсами підприємства
Практична робота №7. Особливості управління інформаційними ресурсами
Практична робота №8. Мотивування творчості
Практична робота №9. Управління фінансовими ресурсами підприємства
Практична робота №10. Управління інвестиціями підприємства

Приклади практичних завдань:

Завдання 1:

На підприємстві працює штатний працівник, роботою якого керівник підприємства не задоволений. Працівник працює повільно, безініціативно та постійно чимось не задоволений – то виробничими умовами, то кліматом у трудовому колективі. Проте звільнитися не збирається. І підстав за трудовим законодавством України звільнити його у керівника немає. Керівник все ж розуміє, що треба звільнити цього підлеглого, але без шуму і скандалу.

Яким чином і якими методами креативного менеджменту можна вирішити ситуацію? Прийміть управлінське рішення, уявіть себе на місці керівника підприємства.

Завдання 2:

Ви – комерційний директор заводу з виготовлення бетону. Під час кризи клієнти перестали платити вчасно, а нові не хочуть купувати бетон говорять, що немає «живих» коштів. Вам в кінцевому результаті необхідно збути бетон, отримати гроші.

Яким чином і якими методами креативного менеджменту можна вирішити ситуацію?

Приклад тестового завдання:

1. Право певної посадової особи використовувати обмежений ресурсний потенціал та працю підлеглих для вирішення поставлених завдань – це:

- а) повноваження;
- б) обов'язки;
- в) функція менеджменту;
- г) відповідальність.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Управління ресурсами підприємства» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

- 1. Поняття інформаційного ресурсу та продукту на підприємстві
- 2. Класифікація інформаційних систем
- 3. Теорія ресурсної залежності.
- 4. Ресурсна концепція в стратегічному менеджменті.
- 5. Теорія ресурсної бази та динамічних здатностей.
- 6. Структура, класифікація та ідентифікація ресурсів (стратегічних ресурсів) підприємства.
- 7. Характеристика ресурсного обміну як необхідної умови існування підприємства.
- 8. Місце теорії управління ресурсним обміном в економічній науці.
- 9. Роль і місце інформаційних ресурсів у забезпеченні інформаційних потреб суспільства.
- 10. Розробка стратегії формування і використання інвестиційних і ресурсів.

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення

курсу (як лекційної, так і практичної складової).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали (до 24 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 7,6 балів за кожне заняття (до 76 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість

			виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Силабус навчальної дисципліни.

Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дячков Д.В. Управлінські аспекти інформаційної безпеки : теорія, методологія, практика : монографія. Запоріжжя : Вид-во «Інтер-М», 2019. 424 с.

2. Зінченко О.А., Павліщій Д.О., Зінченко Д.С. Інвестиційні ресурси : сутність, механізм залучення та роль в економічному розвитку підприємства. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. 2017. Вип. 33. С. 50-57.

3. Мазур А.О., Кириченко С.О. Методологічні основи ефективного використання ресурсів підприємств. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. № 6 (17). С. 253-258.

4. Павликівська О.І., Мельник О.М. Побудова системи управління ресурсами підприємства на основі системного та ресурсно-орієнтованого підходів. Причорноморські економічні студії, 2018. № 33. С. 110-114.

5. Стратегічне управління знаннями підприємства : монографія А.П. Наливайко, О.М. Гребешкова, Л.П. Батенко та інш; за заг. ред. д.е.н., проф.. А.П. Наливайка. К.: КНЕУ, 2014. 445 с.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій
Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій

Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ

Порушення Кодексу академічної доброчесності ДУІТ є серйозним порушенням, навіть

якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ. У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності ДУІТ.

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в он-лайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ».